

สรุปได้ว่า ค่านิยม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน

3.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สวัสดิ์ บันเทิงสุข (2510 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2510 จำนวน 425 คน พบว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับต่ำมีความต้องการเลือกอาชีพในระดับมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อีตตี้ (อรวรรณ ประคองเวช, 2521 : 7-14 อ้างอิงมาจาก Eaddy, 1969) ได้ทำการศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐทูลูเซียนา จำนวน 741 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสนใจในอาชีพชั้นสูง ซึ่ง เบร็อง จันดา (2519 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคเหนือทั้งหญิงและชาย จำนวน 506 คน ในปีการศึกษา 2516 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเลือกอาชีพที่ต้องการอาศัยความสามารถ หรือ ความรู้ในชั้นสูง เช่น อาชีพแพทย์ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและการปกครองมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมพงษ์ อากาศันท์ (2519 : บทคัดย่อ) และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาชีพเกี่ยวกับช่าง และเกษตรกรรม แต่ การศึกษาของ ประมวล วิทยากร (2520 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกอาชีพหมวดงานที่ใช้วิชาชีพและวิชาการมากที่สุด รองลงมาคืออาชีพหมวดอาหาร งานบริการ งานบริการ เป็นต้น หมวดอาชีพที่กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ไม่เลือกเรียนเลย คือการค้า

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนั้นมีผลต่อการเลือกอาชีพของเด็กนักเรียน

3.7 ข่าวสารและการแนะแนว

ข่าวสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยยกระดับการกินคืออยู่ที่ของประชาชนให้สูงขึ้น การรับรู้ข่าวสารของประชาชนเท่านั้นจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้น รอบรู้ข่าวสาร และร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศ (เสถียร เขยประทับ, 2531) นอกจากนี้แล้ว การรับรู้ข่าวสารยังช่วยยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้นด้วยอันเป็นผลทำให้ประชาชนเกิดความสนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและเศรษฐกิจมากขึ้นตามลำดับ เพรคเคอริค เพรย์ (สุคินทร์ ปี่แนบวง, 2534 : 23 อ้างอิงมาจาก Frederick W. Frey, 1973 : 413-415) และการรับรู้ข่าวสารอีกเช่นกันที่จะช่วยทำให้บุคคลมีลักษณะของความสามารถในการเข้าใจบทบาทของผู้อื่น มีการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตรและศตกรรม ตลอดจนมีความมุ่งหวังหรือทะเยอทะยานในด้านการศึกษาและอาชีพ อีเวอร์เรต โรเจอร์ (สุคินทร์ ปี่แนบวง, 2534 : 24 อ้างอิงจาก Everett M. Rogers, 1968 : 3-7) และการแนะแนวมีบทบาทสำคัญในอันที่จะปรับปรุงการศึกษา เนื่องจากการแนะแนวคือ กระบวนการช่วยเหลือ ให้รู้จักตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ รวมทั้งความสามารถพิเศษ และการเลือกอาชีพที่เหมาะสมแก่ตน (ประจวบ ประภาวงศ์, 2516 : 10-22)

จะเห็นได้ว่า ข่าวสารและการแนะแนวเป็นอิทธิพลสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพโดยเฉพาะการแนะแนวและการให้ข่าวสารของครูผู้สอนในโรงเรียน ตลอดจนสื่อสารมวลชนด้านต่าง ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3.8 ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

เมอร์คอค (Murdoch, 1964 : 2341) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตัวเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่านหนังสือ (ตรงศักดิ์ คิคโสคา, 2516 : 8-16 อ้างอิงมาจาก Murdoch, 1964 : 2531)

อิตตี้ (สมพงษ์ อาภาพันธุ์, 2519 : 8-13 อ้างอิงมาจาก Eaddy, 1969 : 2958-2959) ได้วิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ในรัฐหลุยส์เซียนา จำนวน 741 คน มีนักเรียนเพียงจำนวนน้อยที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถและค่าตอบแทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกระดับอาชีพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสนใจอาชีพขั้นสูง

จึงพอสรุปได้ว่า ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ น่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

4. ประเด็นที่จะพิจารณาในงานวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน ทำให้ทราบว่า ในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนนั้นแม้ปัจจัยหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน แต่ที่น่าสนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำางานของ ผู้วิจัยและประโยชน์ที่จะนำไปใช้คือ กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพเกษตรกรรม

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะพิจารณาดังนี้

4.1) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศกับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศมีการดำเนินกิจกรรมของโครงการให้นักเรียนได้ศึกษา หาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ทางการเกษตรในสาขาที่นักเรียนสนใจ เพื่อเตรียมตัวให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพ ซึ่ง พรเพ็ญ บุนนศิริ (2527 : 18-25) กล่าวว่า งานเกษตรเป็นงานที่จะปูพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และปลูกฝังนิสัยในการเกษตรที่จะเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของผู้เรียน ทั้งเป็นการช่วยพัฒนาครอบครัวและท้องถิ่นของผู้เรียนด้วย และเจริญผล สุวรรณโชติ (2532 : 2) การปลูกฝังความรู้ ทศนคติ และการจัดประสบการณ์ ในการจัดงานอาชีพใด ๆ ก็ตามนั้น หากได้เริ่มให้เด็กเรียนรู้ และปฏิบัติจริงในโรงเรียนแล้ว

เด็กก็จะไม่ตงาน แต่ต้องปูพื้นฐานงานอาชีพตั้งแต่เด็กอยู่ในระบบโรงเรียน และจากการศึกษาของ เอลส์เวิร์ธ (Ellsworth, 1959 : 1233) วิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพ ของนักวิทยาศาสตร์อเมริกัน พบว่า นอกจากปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนแล้ว กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นก็มีผลต่อการปลูกฝังความสนใจในทางวิทยาศาสตร์ ส่วน เมอร์ด็อค (Murdoch, 1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียน ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมาก ได้รับอิทธิพล จากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตัวเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้ นักเรียนส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่าน หนังสือ และ อัดดี้ (Eaddy, 1967 : 2958-2959) ได้วิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือก อาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยส์เซียนา จำนวน 741 คน มีนักเรียนเพียงจำนวนน้อย ที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถ และค่าตอบแทน สำหรับ เอ็ดแมน (Erdman, 1957 : 2497) ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความสามารถทางการเรียน ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ พบว่า อิทธิพลที่มีต่อการเลือกอาชีพของเด็กได้แก่ ประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับอาชีพที่ได้รับจากที่บ้านและชุมชนที่อยู่อาศัย มิใช่ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับอาชีพที่ได้รับ จากทางโรงเรียน

ดังนั้น พอที่จะสรุปได้ว่า กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศน่าจะ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศและนักเรียนที่ ไม่เข้าร่วมโครงการมีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงา น่าจะแตกต่างกัน

4.2) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างเขตที่อยู่อาศัยของนักเรียนกับการเลือก ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

ลักษณะของสังคมไทยเป็นสังคมที่สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ สังคมชนบทและสังคมเมือง คนที่อาศัยอยู่ในแต่ละสังคมมีวิถีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันเนื่องจาก สิ่งแวดล้อมทั้งธรรมชาติ และสังคมแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทำให้ประชาชนที่อาศัยในแต่ละสังคม มีทัศนคติ ความเชื่อ คติธรรม และระเบียบแบบแผนที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ จากผลการวิจัยต่าง ๆ เช่น จากการศึกษาของ วิรัช จาษณอม (2520 : 56) ได้ทำการ

วิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับอายุ 13 และ 14 ปี ในกรุงเทพมหานครและชนบทพบว่า เด็กที่อาศัยในกรุงเทพมหานครมีการคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่อาศัยอยู่ในชนบท อภิญา จันทร์เจนจบ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง พบว่า บุคคลในใจกลางมหานคร ชานมมหานคร อาเภอเมือง และชนบท มีความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมสังคมที่แตกต่างกัน ธวัช อินทร์พันธ์ (2527 : 161) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมตามทำรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครชั้นใน ชั้นนอก อาเภอเมืองและชนบท มีจริยธรรมส่วนใหญ่แตกต่างกัน

ในเรื่องการเลือกอาชีพก็เช่นกัน ได้มีอยู่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเขตที่อยู่อาศัยของนักเรียนกับการเลือกประกอบอาชีพของตนเอง คือ คอลลาโซ (Collazo, 1967 : 1534-1535) ได้วิจัยเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพของเด็กหนุ่มสาวชาว Puerto Rican กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจากสิบโรงเรียน จำนวน 515 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมือง บิดาประกอบอาชีพชั้นสูง หรือรับราชการ มักจะเลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบท บิดาเป็นชาวนาหรือทำงานหนัก จะเลือกอาชีพต่ำเป็นส่วนใหญ่

ดังนั้น พอที่จะสรุปได้ว่า เขตที่อยู่อาศัยน่าจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทำให้การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงา น่าจะแตกต่างกัน

4.3) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนกับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

บุคคลที่มีอาชีพต่างกันย่อมมีลักษณะแตกต่างกันไปหลายด้าน เช่น ด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อผู้ที่อยู่ใกล้ชิดด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะการตัดสินใจเลือกอาชีพ จากงานวิจัยของ อัดดี (Eaddy, 1969 : 2558-9) ได้ศึกษาเพื่อจัดลำดับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพของนักเรียนจากมากไปหาน้อย พบว่า

บิดามารดามีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ดอบบิ้นส์ (Dobbins, 1969 : 2958) และคอลลาโซ (Collazo, 1967 : 1534-5) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเลือกอาชีพโดยกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง เด็กชาวเปอร์โตริกัน ก็พบว่านักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูง หรือรับราชการ นักเรียนมักจะเลือกอาชีพชั้นสูงด้วย ส่วนนักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เช่นทานู หรือกรรมกร จะเลือกอาชีพในระดับต่ำเป็นส่วนมาก

สมพงษ์ มั่นระวัง (2513 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนมากกว่าครู และจันทิมา บุญวานิช (2509 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนั้น จะตัดสินใจเลือกอาชีพโดยปรึกษากับบิดามารดาถึงร้อยละ 61 และจะตัดสินใจโดยอาศัยความสนใจของนักเรียนเองเพียงร้อยละ 27

ณรงค์ คัดไสดา (2516 : 15) กล่าวว่า บิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ซึ่งอาจเนื่องมาจากได้รับการถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด และประสบการณ์ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

จิรพงศ์ สุขจันทร์ (2529 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเลือกเรียนอาชีพเกษตรของนักเรียนมัธยมในจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนกว่าครึ่งที่เลือกเรียนวิชาเกษตรกรรม ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตร

ดังนั้นพอที่จะสรุปได้ว่า อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพล ทำให้ความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงา น่าจะมีความสัมพันธ์และแตกต่างกัน

4.4) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองกับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

ในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนนั้น ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง นับว่ามีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน ซึ่งจากงานวิจัยของ คุก (Cook, 1967 : 799) เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย ในเมซซอลเจฟเฟอร์สัน รัฐวิสคอนซิน

พบว่า การเลือกอาชีพจะมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ กับพื้นฐานเศรษฐกิจสังคม และชนชั้น (Channay, 1969 : 2957-2959) ได้วิจัยเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกอาชีพของนักเรียน และพบว่า นักเรียนที่มาจากชุมชนซึ่งครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะพิจารณาด้านการเงิน การควบคุมงาน เกียรติยศสูงกว่านักเรียนที่มาจากชุมชนซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า แต่ จีรพงศ์ สุขจันทร์ (2529 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะในชั้นพอเลี้ยงตนเอง ได้ เลือกเรียนวิชาเกษตรร้อยละ 83 มีฐานะยากจน ร้อยละ 10.41 และผู้ปกครองมีฐานะทาง ด้านเศรษฐกิจดีมีเพียงร้อยละ 6.86 เท่านั้น

คั้งนั้นพอที่จะสรุปได้ว่า ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน น่าจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงา

4.5) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างค่านิยมกับการเลือกประกอบอาชีพ เกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

ความรู้สึกลิขิตนิยมชมชอบของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ของสังคม เป็นความรู้สึกพอใจที่จะกระทำตามโดยทั่วไป ค่านิยมเป็นเกณฑ์เบื้องต้นแห่งพฤติกรรมของ มนุษย์ โดยสังคมเป็นผู้กำหนด มีต่อการกระทำต่อความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเป็นส่วนรวม ค่านิยม ของบุคคลแต่ละกลุ่มอาจแตกต่างกันตามวัฒนธรรมที่สืบเนื่องมา และค่านิยมดั้งเดิม เปลี่ยนแปลง ได้ตามความเจริญของสังคม ในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนก็เช่นเดียวกัน ค่านิยมต่อ อาชีพเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ และ จากการศึกษานี้ของ จิตรอารี เนตรหิน (2513 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทาง อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา 11 ซึ่งทำกับ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียน สุรนารีวิทยา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล พบว่านักเรียนมีค่านิยมทางอาชีพ ในเรื่องความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ด้านบริการสังคม ด้านความเป็นผู้นำ ความเป็นอิสระ ความมั่นคงปลอดภัย รายได้ และความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ และพบอีกว่า นักเรียนที่ สนใจอาชีพประเภทข้าราชการ มีค่านิยมทางความมั่นคงปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระ นักเรียนที่สนใจอาชีพอิสระมีค่านิยมทางด้านรายได้สูงกว่านักเรียนที่สนใจด้านอาชีพอื่น และ

กริบบอน และโลเนส (Gribbons and Lohnes, 1965 : 248-252) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนค่านิยมทางอาชีพในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเมืองบอสตัน จำนวน 111 คน พบว่าค่านิยมทางอาชีพมีการเปลี่ยนค่านิยมทางอาชีพอยู่ตลอดระยะเวลา 5 ปี ส่วน มัทซึรี บุณาค (2508 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพื้นฐานความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตจังหวัดพระนคร พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะมีการเลือกแบบรองเลือกร้อยละ 91.41 นักเรียนจะมีการเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงคุณค่าของอาชีพร้อยละ 34.45 และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงคุณค่าของอาชีพร้อยละ 46.04 ส่วนนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงคุณค่าของอาชีพร้อยละ 39.92 จากกลุ่มตัวอย่าง 2,100 คน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ค่านิยมต่ออาชีพน่าจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงาน่าจะแตกต่างกัน

4.6) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

การที่นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ย่อมจะส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ดังงานวิจัยของ เพอร์โรน (Perrone, 1965 : 254-257) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมต้น พบว่าเด็กที่มีระดับเขาวนปัญญาสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีปัญหาส่วนตัวน้อย เลือกอาชีพที่มีโอกาสแสดงออก และอาชีพที่น่าความพอใจส่วนตัวมาให้ และต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำตนไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ในชีวิตตรงกันข้ามกับเด็กที่มีระดับเขาวนปัญญาต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะไม่สนใจการแสดงออกของตน และตั้งจุดหมายในงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตน (ตรงคัสคี้ คิคโสคา อ้างอิงมาจาก Ozoglu, 1965 : 6397-8, Mozer, 1965 : 460-1) โอโซกลู (Ozoglu, 1965 : 6397-8) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จตามความสามารถ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จตามความสามารถทางวิชาการ พบว่า นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จตามความสามารถเลือกอาชีพไม่อยู่ในระดับเดียวกับความสามารถทางวิชาการและความสนใจ และในปีเดียวกันนี้

มอสเซอร์ (Mozer, 1965 : 460-1) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียน โดยให้นักเรียน
ชั้น ม.ศ.ปลาย เลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด 3 อาชีพ จากอาชีพที่ให้เลือก 100 อาชีพ พบว่า
นักเรียนที่มีสติปัญญาสูง มักจะเลือกอาชีพชั้นสูงที่ต้องการฝึกฝนในระดับสูง ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญา
ต่ำ จะเลือกอาชีพที่ต้องการการฝึกหัดด้านวิชาการเพียงเล็กน้อยหรืออาจไม่ต้องการใช้วิชาการเลย
เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความสามารถทางการเรียนที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพนี้ มี
ผู้ศึกษาวิจัยหลายคน เช่น ในปี 1957 เอิร์ดแมน (สมพงษ์ อากาพันธ์, 2519 : 8-13 อ้างอิง
จาก Erdman, 1957 : 2497) พบว่า แนวโน้มของการเลือกอาชีพนั้น มีแตกต่างกันออกไปตาม
สติปัญญา โดยการศึกษาจากการเลือกอาชีพของเด็กวัยรุ่นที่เรียนซ้ำ ปรากฏว่า เด็กวัยรุ่นที่เรียน
ซ้ำนี้ ส่วนมากรู้จักตนเองว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นเด็กพวกนี้จึงพยายามเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับ
ความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อิทธิพลที่มีต่อการเลือกอาชีพของเด็กพวกนี้
ได้แก่ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ได้รับจากที่บ้านและชุมชนที่อาศัยอยู่ มิใช่ประสบการณ์ที่
เกี่ยวกับอาชีพที่ได้รับจากทางโรงเรียน และสำหรับการศึกษาในประเทศไทย (อรอร ชินศิริ,
2509) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพสาขาอาชีพศึกษา เพื่อศึกษาต่อของนักเรียนชายชั้น
ม.ศ.3 ปีการศึกษา 2507 ในพระนคร พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนอาชีพศึกษา
เพราะนักเรียนทราบว่าตนมีสติปัญญาไม่ดีพอ เหตุผลต่อมาคือขาดแคลนทุนทรัพย์ และผู้ปกครอง
ไม่ต้องการให้เรียนต่อ และจากการศึกษาของ ยุพธนี สุขสมิตติ (2510 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา
ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ทั้งชายและหญิง
จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยส่วนหนึ่งปรากฏว่า
นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงมีค่านิยมในทางเป็นนักบังคับบัญชาเป็นผู้บริหารที่ดี เป็นอาชีพที่สุจริต
มีความสบายใจในการทำงาน และมีอิสระในการทำงาน ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำ ไม่เห็น
ความสำคัญเกี่ยวกับค่านิยมในการเลือกอาชีพ

จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์และอิทธิพลกับ
การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534

4.7) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่าง ข่าวสาร และการแนะแนว กับการเลือก
ประกอบอาชีพเกษตรกรในชุมชน

สิ่งที่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ต้องทำ คือการระดมทรัพยากรมนุษย์ในประเทศให้มาร่วมกันพัฒนาประเทศบ้านเมืองในยุคปัจจุบัน ข้อมูลข่าวสารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ข่าวสารกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยยกระดับการกินอยู่ดีของประชาชนให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เสถียร เขยประทับ, 2531 : 2) และการรับรู้ข่าวสารอีกเช่นกันที่จะช่วยทำให้บุคคลมีลักษณะของความสามารถในการเข้าใจบทบาทของผู้อื่น มีการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตรและคหกรรม ตลอดจนมีความมุ่งหวังหรือทะเยอทะยานในด้านการศึกษาและอาชีพ (Everett M. Rogers, 1968 : 3-7) นอกจากการรับข่าวแล้วที่มีบทบาทในการให้บุคคลได้เข้าใจในการพัฒนาอาชีพ การแนะนำก็มีบทบาทสำคัญที่จะปรับปรุงการศึกษา เนื่องจากการแนะนำทำให้บุคคลได้รู้จักตนเอง ได้ความรู้ถึงความถนัดและความสนใจของตนเอง โดยเฉพาะการเลือกอาชีพ

จึงพอสรุปได้ว่า ข่าวสารและการแนะนำมีบทบาทและมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงความคิด ความสนใจในการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา

4.8) ความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างความรู้ ทักษะ และประสบการณ์กับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

การเรียนรู้ "ทักษะ" เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมากสำหรับคนเรา เพราะจะช่วยให้เราได้มีโอกาสตรวจสอบว่า ภายในตัวเรานั้นมีทักษะชนิดใด มากน้อยเพียงใด เพื่อที่เราจะได้ฝึกฝน อบรม เสริมสร้างทักษะเหล่านั้นให้พัฒนา หรือได้รับการปรับปรุงยิ่งขึ้น ในอันที่จะนำมาประกอบอาชีพ หรือเสริมสร้างการทำงานในอาชีพ (จาเนียร์ ช่วงโชติ : 12) และงานวิจัยของเมอร์คอค (Murdoch, 1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตัวเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่านหนังสือ ส่วน อัดดี (Eaddy, 1969 : 2958-2959) ได้วิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยส์เซียนา จำนวน 741 คน มีนักเรียนเพียงจำนวนน้อยที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในการทำงาน

ดังนั้นพอที่จะสรุปได้ว่า ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ น่าจะมีอิทธิพล และความสัมพันธ์กับความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

โกวิท วรพิพัฒน์ (2531) กล่าวถึงทิศทางในการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา สรุปได้ว่า เนื่องจากกรมสามัญศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทั้งระบบ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามแผนการศึกษาชาติ นโยบาย แผนงานและการดำเนินการจะต้องสัมพันธ์ สอดคล้องสนับสนุนกับการจัดการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ทั้งภาครัฐและเอกชน สิ่งกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา มีดังนี้

- 1) กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า นักเรียนเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา การมัธยมศึกษาเป็นการจัดการจัดการศึกษาหลังจากการประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน ซึ่งจะบุคคลส่วนใหญ่ของประเทศ มุ่งให้นักเรียนได้พัฒนาให้มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร และให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น ตามที่หลักสูตรเปิดโอกาสให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ให้เป็นคนร่าเริงแจ่มใส มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ หักตนเองได้ และสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 2) กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้าง ความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้
- 3) กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิด และ/หรือ ร่วมแก้ปัญหาของชุมชนด้วย และโรงเรียนควรจะใช้ทรัพยากรของชุมชนการเรียนการสอนในหลายเรื่องควรใช้ชุมชนเป็นห้องเรียนในหลายกรณี ควรเชิญผู้รู้ในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชนให้ความรู้แก่นักเรียน และร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วย

4) กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า การร่วมคิด ร่วมให้คำปรึกษาแนะนำ ยืนยันความถูกต้อง และให้การสนับสนุนทั้งด้านความคิด ทรัพยากร ช่วยเผยแพร่ผลงาน ตลอดจนส่งเสริมให้มีสวัสดิการ จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และนักเรียนมีขวัญกำลังใจ อันจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง จึงมุ่งให้มีการนิเทศติดตามผล การสนับสนุนให้ครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและกิจการของโรงเรียน ได้รับการนิเทศ การสนับสนุนดูแลซึ่งกันและกัน ให้เต็มความสามารถ

และกรมสามัญศึกษาได้กำหนดจุดเน้นดังนี้

1) มุ่งเน้นคุณธรรมของนักเรียนด้านความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญู ความรับผิดชอบ การพึ่งตนเอง และความมีวินัย โดยให้มีการจัดกิจกรรม จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรมดังกล่าว

2) มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพที่มี หมายได้ระหว่างเรียนตามสภาพเวลา กำลัง และความสามารถ โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ หรือ การรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม

3) มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการใช้เทคโนโลยีตามความเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน และเป็นพื้นฐานสำหรับนักเรียนจำนวนหนึ่งในการที่จะพัฒนาเพื่อรับการศึกษาในระดับสูงเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมืองในด้านที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีระดับสูงต่อไป

4) มุ่งส่งเสริมการดนตรี กีฬา ศาสนา ศิลปและ วัฒนธรรม ทั้งในด้านความเข้าใจ ในแนวคิด กิจกรรม และการเสริมสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อม เพื่อประสานกลมกลืน เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

จากจุดเน้นข้อที่ 2 ของกรมสามัญศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพที่มีรายได้ระหว่างเรียนตามสภาพเวลา กำลัง และความสามารถโดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ หรือการรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม (โกวิท วรพิพัฒน์, 2531)

ประกอบกับที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้โรงเรียนต่าง ๆ ใช้หลักสูตร มัธยมตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป

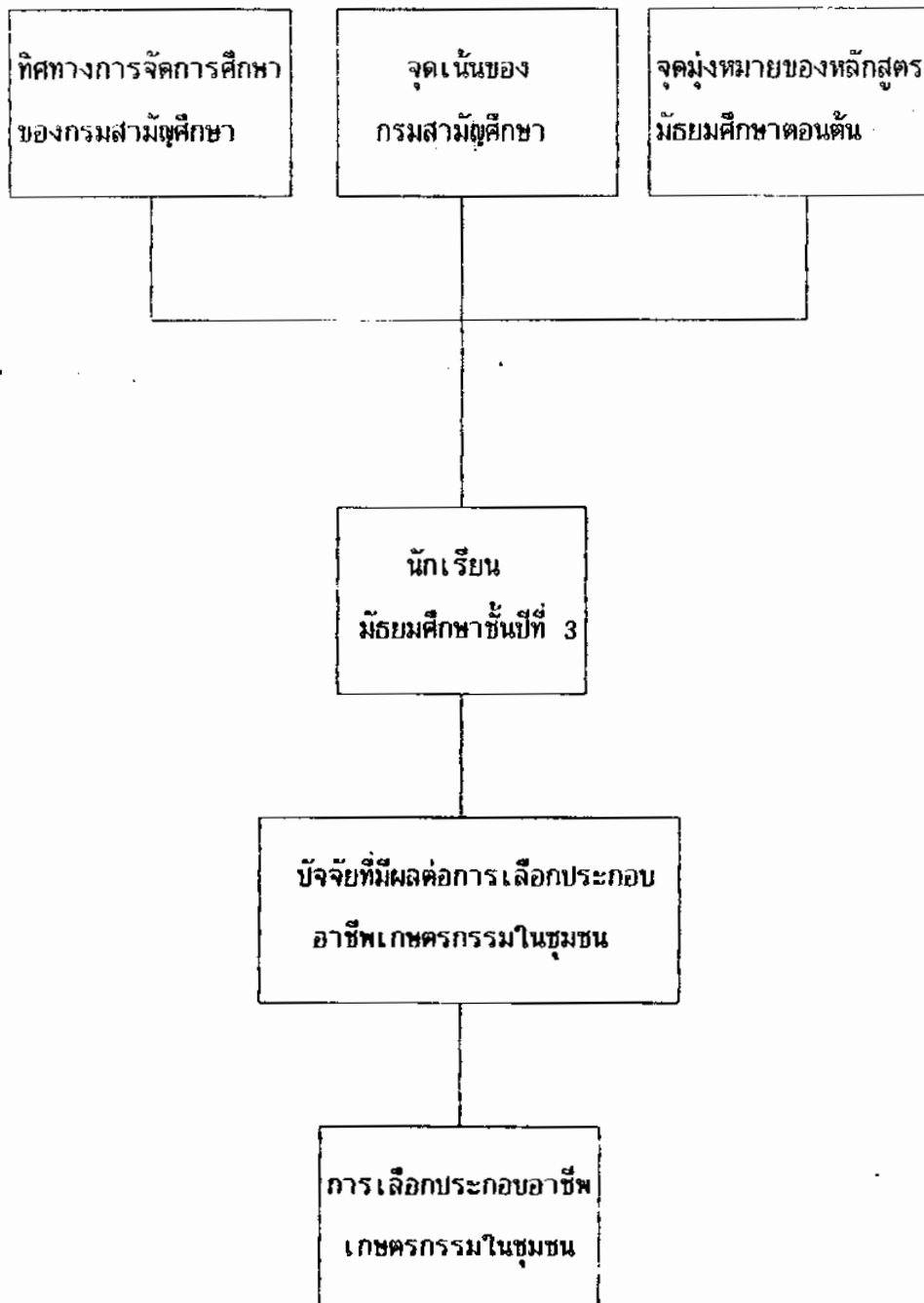
โดยมีเหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร คือ คุณภาพของเยาวชนยังไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็นจึงต้องปรับหลักสูตรให้นำไปสู่คุณภาพที่พึงประสงค์ในอนาคต โดยได้วางกรอบแนวความคิดเพื่อให้ทุกคนได้ตรงไปที่เป้าหมายเดียวกัน ไว้ดังนี้

การพัฒนาคน	- มีความรู้พื้นฐาน
	- มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์
	- แก้ปัญหาเป็น
	- เสียสละ
	- มุ่งพัฒนา
การพัฒนาอาชีพ	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
	- รักการทำงาน
	- มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
	- เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและจัดการเป็น
การพัฒนาสังคม	- ปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อบ้าน ชุมชน ประเทศและโลก

โดยได้กำหนดจุดหมายหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไว้หลายประการ ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเอง และสังคมเสริมสร้างอนามัย ชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

และในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะในข้อที่ 6 และ 7 ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักเรียนที่มุ่งปลูกฝังคือ ใฝ่ทรศนะที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงานและมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

พื้นฐานความคิดที่กล่าวทั้งหมดนี้เป็นที่มาของกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการประกาศของกรมสามัญในเรื่องทิศทาง จัดการศึกษา และจุดเน้น ข้อที่ 2 ของกรมสามัญศึกษา รวมทั้งกรอบแนวคิด การปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และคุณลักษณะที่กรมสามัญศึกษาพึงประสงค์ มุ่งหวังที่จะปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่ากรมสามัญศึกษา ได้จัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเตรียมตัวในการที่จะออกไปเป็นประชาชนที่มีคุณภาพ โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นกิจกรรมที่มุ่งวัตถุประสงค์ และลักษณะการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งคาดหวัง ให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในวิชาเกษตร มีรายได้ในระหว่างเรียน มีการเตรียมทุนทรัพย์และเครื่องมือ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เพื่อออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเป็นเกษตรกรชั้นนำ กล่าวได้ว่าโครงการนี้เป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจ เตรียม และฝึกฝน ทักษะทางอาชีพอย่างจริงจัง เพื่อออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม โครงการนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนมัธยมทั่วประเทศ แต่ในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา ด้วยเหตุผลที่ว่า โรงเรียนและนักเรียนมัธยมในจังหวัดพังงา มีสภาพและลักษณะความเป็นอยู่ เหมือนโรงเรียน และนักเรียนทั่วไปในประเทศ เช่นในด้านประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพหลัก 70.63 (ประกอบ รัตนพันธ์) นักเรียนส่วนหนึ่งอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพทางการเกษตร ที่มีอยู่ในชุมชนเป็นอาชีพหลัก มีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และนักเรียนอีกส่วนหนึ่ง มีเขตที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล มีลักษณะ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนประกอบอาชีพ ธุรกิจ ค้าขาย รับราชการ และอื่น ๆ ดังนั้นพอที่จะสรุปได้ว่า ความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน น่าจะแตกต่างกัน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะปัจจัยที่น่าสนใจ และมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนเพียงบางปัจจัยเท่านั้น คือ

1. กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

นักเรียนที่ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในสาขาที่สนใจจากการทำ กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ น่าจะมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน เพราะวัตถุประสงค์และลักษณะการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

เป็นการจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมากกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

2. เขตที่อยู่อาศัย

การที่นักเรียนมีลักษณะความแตกต่างของเขตที่อยู่อาศัยนั้นมีความสัมพันธ์และมี
 อิทธิพลต่อความต้องการเลือกอาชีพคือ หากเขตที่อยู่อาศัยของนักเรียนอยู่ใกล้ชิดกับสังคมและ
 สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประชาชนในสังคมนั้นส่วนใหญ่ประกอบ
 อาชีพเกษตรกรรม นักเรียนในชุมชนนั้นมีโอกาสที่จะเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมาก
 ในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนมีเขตที่อยู่อาศัยในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยในการประกอบ
 อาชีพเกษตรกรรมนักเรียนก็จะเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย

3. อาชีพผู้ปกครอง

นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน มีโอกาสและความต้องการใน
 การเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันตามอาชีพของผู้ปกครอง กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครอง
 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน นักเรียนมีโอกาสและความต้องการเลือกประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรมในชุมชนมาก ส่วนนักเรียนที่มีผู้ปกครองไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
 โอกาสและความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนน้อย

4. ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน ที่แตกต่างกันย่อมจะมีผลต่อความ
 ต้องการเลือกประกอบอาชีพ กล่าวคือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีฐานะทางด้านเศรษฐกิจดี มีโอกาส
 ที่จะได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับปัจจัยในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมากกว่านักเรียนที่
 ผู้ปกครองมีฐานะทางด้านเศรษฐกิจไม่ดี

5. ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

การที่นักเรียนมีความรู้สึกนิยมชมชอบ ต่ออาชีพที่แตกต่างกันย่อมจะมีผลต่อความ
 ต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่มีความรู้สึกนิยม
 ชมชอบต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน โอกาสที่จะเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมาก และ
 ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ไม่มีความนิยมชมชอบต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน โอกาสที่จะเลือก
 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนน้อย

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ไม่ต้องอาศัย การคำนวณ เข้าวัดชั่งตวงมากนัก นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันย่อมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต้นและปานกลาง มีโอกาสที่จะศึกษาในสายวิชาที่อาศัยการคำนวณหรือใช้ระดับสติปัญญาในระดับสูงน้อยกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ฉะนั้นนักเรียนเหล่านั้นมักจะเลือกเรียนหรือให้ความสนใจกับงานหรือวิชาที่เรียนตามความสามารถและความถนัดของตนเอง เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ประกอบกับนักเรียนเหล่านั้นมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และส่งผลให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต้นและปานกลาง มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ

7. ข่าวสารและการแนะนำทางด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

การที่นักเรียนมีความแตกต่างกันเรื่องฐานะความเป็นอยู่ สังคม สภาพแวดล้อม และเขตที่อยู่อาศัย ย่อมส่งผลให้การรับรู้ข่าวสารและการแนะนำทางการประกอบอาชีพแตกต่างกัน คือนักเรียนที่มีการรับรู้ข่าวสารการและแนะนำเกี่ยวกับกาประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระดับสูง ย่อมจะมีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ข่าวสารและการแนะนำต่ำ

8. ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ด้านอาชีพเกษตรกรรม

การที่นักเรียน มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลให้นักเรียนมีความต้องการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันด้วย กล่าวคือ นักเรียนที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ทางอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมาก มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนมากกว่าคนที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทางอาชีพน้อย

สรุปแล้วกิจกรรม โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ด้านอาชีพ

เกษตรกรรม เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม
 ในชุมชนของนักเรียนทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของ
 นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา
2. เพื่อค้นหาตัวแปรที่คิดในการพยากรณ์ การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
 ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา
3. เพื่อสร้างสมการที่คิดในการพยากรณ์การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
 ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน
 ที่ทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศและนักเรียนที่ไม่ทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศว่า
 มีความแตกต่างกันหรือไม่
5. เพื่อหาแนวทางพัฒนา กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ
6. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน
 ที่มีเขตที่ตั้งบ้านเรือนแตกต่างกัน ว่ามีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนแตกต่างกัน
 หรือไม่
7. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน
 ที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันว่า มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
 แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐาน

1. กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของผู้ปกครอง
 ฐานะทางบ้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพเกษตรกรรม มีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน

2. ตัวแปรภาคตัดขวางในการพยากรณ์ การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียน ได้แก่ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง คำนิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพเกษตรกรรม

3. นักเรียนที่ทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และนักเรียนที่ไม่ทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนแตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีเขตที่ตั้งบ้านเรือนแตกต่างกัน เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนแตกต่างกัน

5. นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์

การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง คำนิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพเกษตรกรรม มีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 3 อย่างไร ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อค้นพบ จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและอื่น ๆ ต่อไป

2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน กิจกรรมทางด้านเกษตร และกิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศในโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมทางด้านเกษตร และกิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศในการส่งเสริมกิจกรรมดังกล่าวต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตและวิธีการดำเนินการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศเขตที่ตั้งบ้านเรือนของนักเรียนและการประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพังงา จำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2534 จำนวน 1,421 คน

2. ตัวแปรที่นำมาใช้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในจังหวัดพังงา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ หรือตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1 ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพเกษตรกรรม
 - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3 ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 2.4 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.5 กิจกรรมโครงการเกษตรกรรมภายใต้การนิเทศ
 - 2.6 ข่าวสารและการแนะนำด้านอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
 - 2.7 เขตที่อยู่อาศัย
 - 2.8 ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
3. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ถือว่าเป็นตัวแทนของประชากร
2. ถือว่าการตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบของนักเรียนตอบด้วยความเป็นจริง
3. ถือว่าคำถามในแบบทดสอบแต่ละกลุ่มเป็นคำถามตัวแทนในกลุ่มนั้น

นิยามศัพท์

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน หมายถึง องค์ประกอบที่มีผลให้นักเรียนเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน
2. อาชีพเกษตรกรรม หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวกับการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และการประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือชุมชนนั้น ๆ
3. การเลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน หมายถึง ความต้องการของนักเรียนที่จะประกอบอาชีพตามข้อ 2
4. โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ คืองานโครงการเกษตรที่นักเรียนทำที่บ้าน หรือที่โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ และรายได้ เป็นงานบังคับสำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตร และเป็นกิจกรรมสำคัญของชุมนุมเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย
 - 4.1 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ หมายถึง นักเรียนตามข้อ 4
 - 4.2 นักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ หมายถึง นักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศตามข้อ 4
5. กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นกิจกรรมที่มีอยู่ในโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ซึ่งได้แก่ โครงการหลัก โครงการเสริม โครงการปรับปรุง โครงการฝึกอบรม หรือฝึกงานเพิ่มเติม

6. เขตที่อยู่อาศัย หมายถึง เขตที่ตั้งบ้านเรือน ที่นักเรียนอาศัยอยู่ในปัจจุบัน
 - 6.1 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล หมายถึง นักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มที่อยู่อาศัยตั้งอยู่ในเขตเทศบาล
 - 6.2 นักเรียนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล หมายถึง นักเรียนที่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มที่อยู่อาศัยตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล
 - 6.3 นักเรียนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาล หมายถึง นักเรียนที่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล
7. อาชีพผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง อาชีพของบิดา-มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียน
 - 7.1 อาชีพรับราชการ หมายถึง อาชีพรับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนของกระทรวงการคลัง
 - 7.2 อาชีพเกษตรกร หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และประมง
 - 7.3 อาชีพค้าขาย หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการซื้อขายและบริการลูกค้า
 - 7.4 อื่น ๆ หมายถึง อาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพข้อ 7.1, 7.2 และ 7.3
8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2534 ในจังหวัดพังงา
9. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา-มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียน
10. รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย
11. ค่านิยมต่ออาชีพเกษตรกรในชุมชน หมายถึง อาชีพที่บุคคลเห็นว่าเป็นอาชีพที่ดี และน่าจะประกอบอย่างยิ่ง
12. ข่าวสารและการแนะนำแนวทางด้านอาชีพเกษตรกรในชุมชน หมายถึง การได้รับความรู้ หรือการแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ วารสาร ทางการเกษตรเอกสารเผยแพร่ของทางราชการ ครูแนะแนว เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกร

13. ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทางการเกษตรกรรม หมายถึง ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับงานอาชีพเกษตรกรรมที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนและจากชุมชน
14. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากภาคเรียนที่ 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534